

emittere voluerit : Nobis autem, Nostrisque successoribus Romanis Pontificibus pro tempore exstituris similes concessionis penitus reservamus, ita ut in posterum sanctæ Romanæ Ecclesiæ cardinales legati, ejusdem sanctæ Romanæ Ecclesiæ cardinalis major penitentiarius, nuntii Apostolicæ Sedis, vicelegatus Avenionensis, prædictæque congregationes in examine libellorum supplicum, hujusmodi transitus postulantium, hac de re nihil omnino decernere possint, nisi Nostro, vel Romani Pontificis pro tempore exstituri speciali rescripto, ejusmodi libelli supplices ad illos remissi fuerint; quo rescripto etiam obtento, nihilominus transitus facultatem, etiamsi causæ ejus concedendi summæ viderentur, nullo modo concedere valeant, nisi postquam Nobis, et pro tempore exstituro Romano Pontifici, totius rei distincta et accurata relatio facta fuerit, et postquam a Nobis ipsis, vel a Romano Pontifice pro tempore exstituro earundem causarum pondus approbatum, et transitus facultas concessa fuerit.

« § 3. Eisdem vero præsentibus litteris nostris quoscunque transitus, non observato ad unguem harum tenore, in posterum faciendos, nullos et invalidos fore et esse declaramus; ordinariis locorum concedentes, vel ad illos extendentes eandem facultatem procedendi in eos, qui deinceps, præsentibus constitutione non observata, ad alium ordinem transire ausi fuerint, quam Tridentina synodus ordinariis concessit in regulares, extra monasteria vagantes, et crimina committentes.

« § 4. Decernimus quoque, etc.

« § 6. Quocirca mandamus universis locorum ordinariis, ut, quando, ubi et quoties opus fuerit, easdem præsentibus solemniter publicantes, eis in præmissis efficacis defensionis præsidio assistant non obstantibus constitutionibus, etc.

« § 6. Nulli ergo omnino hominum, etc.

« Datum Romæ apud Sanctum Petrum anno Incarnationis Dominicæ 1726, Idibus Februarii, Pontificatus nostri anno secundo.

« P. card. Prodatarius.

« Visa de curia J.

« F. cardin. OLIVERIUS, archiepiscopus Ancyranus.

« L. MARTINETTUS. »

(62. Regulares omnes professi tam superiores quam subditi nequeunt condere testamentum. *Communis*, et certa, per text. in cap. *Quia ingredientibus* 7, caus. 19, q. 3, ibi: « Quia ingredientibus monasterium convertendi gratia, ulterius nulla sit testandi licentia, sed res eorum ejusdem monasterii juris fiant, aperta legis definitione decretum est. » Idem habetur authent. *Ingressi*, cod. *De SS. ecclesiis*. Et ratio clara est, quia ob votum obedientiæ et paupertatis omni libertate et proprietate se privant, ita ut nec velle, nec nolle, nec quidquam proprium, de quo disponere possint, amplius habeant. Arg. *Citatis juribus*, jun-

cto capite *Non dicatis* 11, caus. 12, quæst. 1.

(63. Neque regulares testari possunt ad pias causas. *Communis*. Juris enim rationes æque in testamentis ad pias causas, ac in aliis locum habent; adeoque jura indistincte sunt intelligenda, cum ubi lex non distinguit, neque nos distinguere debeamus, cap. *Quia circa* 22, De privilegiis, et l. *De pretio* 8, ff. *De publiciana in rem actione*. Imo neque de licentia prælati seu superioris. (64. *Communis*, quia ut dicitur in l. *Nemo* 43, ff. *De regul. jur.* « Nemo plus juris ad alium transferre potest, quam ipse haberet, » et cap. *Nemo potest* 79, De regul. jur. in 6. « Nemo potest plus juris transferre in alium, quam sibi competere dignoscatur; » cum nemo possit dare quod non habet; l. *Traditio* 20, ff. *De acquirendo rerum dominio*, c. *Daiherum* 1, qu. 7, cap. *Quomodo*, De consecrat., dist. 4, cap. *Quod autem* 5, De jure patronat. Et expresse declaravit sacra congregatio visitationis Apostolicæ, sub die 19 Januarii 1696, decreto 5, et approbavit congregatio particularis quinque cardinalium, die 25 Julii ejusdem anni in causa *religiosorum S. Spiritus in Saxia de Urbe*, ubi quod dicti religiosi non possunt testamentum condere, neque de licentia præceptoris seu commendatoris domus; apud Monacell., tom. II, titul. 13, formul. 17, n. 13.

(65. Nec possunt regulares testari, etiamsi ante professionem sibi aliquam summam suorum honorum reservassent cum facultate testandi, quia est actus domini, pro quo explendo defecit prorsus in eis habilitas, cum sit species novæ ultimæ voluntatis. Passerin., *De statibus homin.*, tom. I, quæst. 186, art. 7, n. 50; Monacell., tom. I, in *Append. Adnotat. ad constitut.* Clement. VIII, *De largitione muner.*, v. 17; Sanchez, et alii passim, arg. *Supracitatis juribus*. (66. Quinimo regularibus professis neque licet testamentum a se conditum ante emissam professionem moderari per viam declarationis. Sac. congregat. Concil., 4 August. 1685, lib. xxv *Decret.*, fol. 237; apud Monacell., tom. VI. *Supplement. ad II tom.*, n. 277. *Vide verb. TESTAMENTUM*, art. 3, n. 36.

(67. Quoad ea quæ possunt et debent necessario observare regulares circa largitionem munerum, datur hic ad litteram.

Constitutio Clementis VIII, De largitione munerum una cum ejus confirmatione facta ab Urbano VIII, sub pænis privationis officii, vocisque activæ et passivæ ipso jure incurrendis, Januario quoque mense legendu.

« CLEMENS, episcopus, etc.

« Religiosæ congregationes ab insigni sanctitate viri Spiritus sancti afflatu institutæ, tantas Ecclesiæ Dei utilitates omni tempore attulerunt, ut ad eas conservandas et instaurandas Romani Pontifices prædecessores Nostri, magnam jure optimo diligentiam semper adhibuerint: nam cum ea sit rerum humanarum conditio et natura, ut etiam quæ optime fundata et constituta

sunt, partim hominum imbecillitate, et ad malum proclivitate, partim dæmonis astutia, paulatim deficient, ac nisi cura pervigili sustententur, in deterius prolabantur; idcirco Summorum Pontificum vigilantia magnopere laboravit, ut regularium ordinum disciplina, aut labefactata in pristinum restitueretur, aut salutaribus constitutionibus communita, integra atque incolumis permaneret. Quorum Nos vestigiis pro eodem officii munere insistere, et pastorem illorum sollicitudinem (quantum possumus), divina adjunctrice gratia, cupimus imitari.

« § 1. Quare, ne ex muneribus, quæ a pluribus religiosæ vitæ professoribus ex Christi patrimonio, quibusvis hominibus quavis ex causa sæpe tribuuntur, gravia incommoda et mala, etiam boni specie, existant, præcavere studentes, hac nostra perpetuo valitura constitutione universis et singulis cujuscunque ordinis Mendicantium, vel non Mendicantium, bona immobilia et redditus certos ex indulto Apostolico possidentium vel non possidentium, seu cujusvis congregationis societatis et instituti (non tamen militiæ) regularibus personis utriuslibet sexus omnem, et quamcunque largitionem et missionem munerum penitus interdiximus; sub qua prohibitione comprehendimus volumus omnia et singula capitula, conventus et congregationes, tam singulorum conventuum, monasteriorum, prioratuum, præpositurarum, præceptoriarum, domorum et locorum, quam provincialia aut generalia cujuscunque provincie, sive universi ordinis, societatis aut instituti; eorumque, vel earum camerarios, commissarios, et quoscunque officiales, et singulares personas; ipsos etiam ordinum, congregationum et societatum hujusmodi superiores, quascunque dignitates obnites, etiam generales et provinciales, magistros, ministros, et quocunque nomine præfectos, necnon conventuum, monasteriorum, prioratuum, præpositurarum, præceptoriarum, domorum et locorum quorumcunque abbates, priores, præpositos, præceptores, etiam majores guardianos, ministros, rectores atque abbatissas, priorissas et alio quovis titulo præsidentes, tam ipsis regularibus quam locorum ordinariis, seu quibusvis superioribus subjectos utriuslibet sexus ad vitam vel ad tempus deputatos: adeo ut nemo unquam eorum, vel earum directe vel indirecte, palam vel occulte tam communi quam particulari et proprio nomine, etiam sub quovis statuti vel consuetudinis, seu verius corruptelæ, aut alio prætextu, vel quacunque causa, nisi in generali capitulo, aut alia generali congregatione, re mature discussa, unanimi consensu omnium, superiorumque permisso causa approbata fuerit, quidquam tale attentare valeat.

« § 2. Id autem ita absolute et generatim vetitum intelligatur, ut neque omnino fas sit quidquam donare, tam ex fructibus, redditibus et proventus, collectis vel contributionibus, aut obligationibus, sive elemosynis, aut subsidiis certis vel incertis,

ordinariis seu extraordinariis, mensæ seu massæ communis, vel cujusvis fabricæ et sacristiæ, quorum bona communiter, ut præfertur, administrantur, seu quæ rationibus reddendis sunt obnoxia, quam ex pecuniis etiam, quæ a singulis quovis modo acquisita in commune conferendæ omnino sunt: nec si per viam voluntariæ contributionis in communi congerantur: nec si forsitan privatim et nominatim cuilibet religioso a suis superioribus vel a propriis affinibus, propinquis, familiaribus, amicis aut benevolis, vel a piis Christifidelibus, etiam elemosynæ, aut charitatis, et illius propriæ personæ intuitu attributæ, seu quocummodo per quemlibet religiosum suo monasterio, domui, aut loco acquisitæ, eique, ut ad libitum de iis disponat, per superiores concessæ fuerint, præterquam leviora esculenta aut poculenta, seu ad devotionem vel religionem pertinentia munuscula communi tantum, nunquam vero particulari nomine (ubi superiori de consensu conventus videbitur) tradenda.

« § 3. Sed et hujusmodi missiones munerum ipsis religiosis utriuslibet sexus, non solum per se, verum etiam per alios tam directe quam indirecte prohibitas declaramus.

« § 4. Neque vero quisquam ab hac generali prohibitione se excusare valeat, etiamsi munera miserit cuivis personæ laicæ vel ecclesiasticæ cujuscunque status, gradus, dignitatis, ordinis vel conditionis, et quavis, non solum mundana et ducali, regia, imperiali, verum etiam ecclesiastica et Pontificali, aut alia majori, etiam sanctæ Romanæ Ecclesiæ cardinalatus dignitate fulgentibus, etiam proprio loci ordinario, etiam ex causa et occasione benedictionis vel susceptionis monialium, tam sibi subditarum quam non subditarum, aut ipsi etiam alia proprio ordinis vel congregationis protectori, viceprotectori, generali vel principali, aut cujusvis monasterii, prioratus, domus, aut cujuslibet alterius loci regularis superiori, aut alio quocunque officio, munere aut dignitate fulgenti, vel cuicunque etiam simplici et particulari religioso; ita ut inter ipsos quoque religiosos (ne pravo ambitionis impulsu pro consequendis in sua religione gradibus et dignitatibus alter alterius gratiam et benevolentiam aucupetur) quæcunque largitio, aut donatio munerum (nisi rerum minimarum de licentia expressa et in scriptis superiorum) sit penitus interdicta.

« § 5. Insuper prohibemus ne unquam eisdem regularibus liceat ullas pecunias quocummodo erogare in alicujus etiam benefactoris, aut protectoris, vel ordinarii honorem, etiam occasione transitus, vel primi ingressus, aut ad beneficiorum acceptorum memoriam, gratique animi testimonium, seu pro prædictis personis, quavis auctoritate vel dignitate fulgentibus honorifice, laute et opipare excipiendis, seu pro quibusvis conviviis eisdem, aut cuivis illorum, quacunque occasione, vel

causa exhibendis, vel pro comessionibus, aut comotationibus quibusvis personis, tam ejusdem ordinis, congregationis, monasterii, domus aut loci, quam extraneis largiendis, aut pro exhibendis spectaculis etiam piis intra ecclesias, monasteria et domos sacras, seu pias, vel extra eas, in quibusvis publicis, aut privatis, aut profanis locis, etiam ubi sanctorum, et sanctorum vita, aut res pie gestæ, etiam in memoriam passionis Dominicæ populis spectandæ proponuntur, aut alias in prædictis, sive in quibusvis rebus supervacaneis, ad pompam et ostentationem, aut ad oblectationem, vel paucorum lucrum, et privata commoda quomodolibet pertinentibus, nisi re ipsa pro divino cultu et veris Christi pauperum indigentis, servato in hoc charitatis ordine et habita necessitatis ratione, de consilio et consensu superiorum sublevandis, aut alias in rebus licitis, et per capitulum generale aut provinciale non prohibitis, vel taxam ibi forsitan præscriptam non excedentibus, sumptus hujusmodi fiant.

« § 6. Declarantes tamen, per hæc laudabilem, et Apostolica doctrina, sacrisque canonibus commendatam hospitalitatem, præsertim erga pauperes et peregrinos nequaquam imminui aut prohiberi. Quinimo si qui redditus ad id, vel ex fundatione, vel ex institutis, statutis aut consuetudinibus aliquorum monasteriorum, ordinum, aut regularium hujusmodi locorum, aut ex testatorum vel donantium voluntatibus, sive alias applicati aut donati sunt, eos omnino (ut decet) integre in usus pios hospitalitatis hujusmodi erogandos esse, et præsertim in monasteriis, seu locis desertis, et a laicorum ædibus longius remotis, ubi tamen pauperum, et vere egenorum ratio in primis habeatur.

« § 7. Si quos vero ditiores occasione transitus, sive alias ex devotionis aut necessitatis causa eo divertere contigerit, eos sane deceret refectorio communi cum religiosis, mensaque, et ferculis communibus, nequaquam a cæteris distinctis contentos esse; verum omnino ipsi regulares in hospitibus hujusmodi potentioribus excipiendis ita se gerant, ut in eis frugalitas et paupertas religiosa prorsus eluceat.

« § 8. Pari etiam ratione districte inhibemus, ne quispiam ex prædictis laicis alias, quam, ut superius dictum est, vel clericus sæcularis vel regularis quocunque honore, præ eminentia, nobilitate aut excellentia, etiam sanctæ Romanæ Ecclesiæ cardinalatus dignitate præditus, etiam protector, vice-protector, loci ordinarius, prælatus, generalis, provincialis, aut monasterii, domus vel loci cujuslibet superior, eorumve affines, propinqui, familiares, aut ministri utriuslibet sexus, quidquam contra hanc superius expressam prohibitionem recipiant.

« § 9. Quod si vel ab aliquo particulari religioso, vel a superiore quopiam generali, provinciali, aut quocunque officio fungente, aut a conventu, capitulo vel congregatione,

sive ab universo ordine et religione quidquam receperint, quod acceperint, suum non faciant; verum, ipso facto, absque aliqua monitione iudicis, decreto, sententia aut declaratione, ad illius restitutionem omnino in utroque foro teneantur, adeo ut, restitutione ipsa realiter non facta, neque etiam in foro conscientie absolvi possint.

« § 10. Hanc autem restitutionem fieri volumus non privatim ei religioso, qui donavit, sed ei monasterio, domui vel alteri loco, de cuius bonis facta est largitio, vel si non de ejus bonis donatum est, in quo idem religiosus donans professionem emisit, vel si nomine totius capituli, conventus aut congregationis, vel universi ordinis, seu religionis donatio facta exstiterit, pariter communi mensæ, aut massæ, cuius nomine donatum fuerit, accepta munera restituantur, ita ut, nec qui donavit, nec conventus, capitulum, congregatio, ordo aut religio, cui restitutio faciendæ est, illam remittere, et iterum condonare, aut recipientem ab obligatione restituendi eximere, vel ut in pauperes erogat, concedere quocummodo possit.

« § 11. Quod si quis ex supradictis regularibus utriuslibet sexus, cujuscunque gradus, ordinis, dignitatis, ac ubilibet locorum existentibus, conjunctim cum cæteris, seu divisim nostrarum hujusmodi prohibitionum, statutorum, ordinationum, jussionum, decretorum, mandatorum transgressor fuerit, statuimus, ut omnibus et singulis per eum obtentis dignitatibus, gradibus, muneribus et officiis, eo ipso privatus, ac ad illa, et alia similia, vel dissimilia in futurum obtinenda inhabilis perpetuo, et incapax, ac perpetua infamia et ignominia notatus existat; et præterea privationem vocis activæ et passivæ, absque ullo superioris decreto aut ministerio, ipso facto incurrat; nec non ultra hujusmodi pœnas, etiam tanquam contra furti, et Simonie criminum reum, tam per viam denuntiationis, accusationis aut querelæ, quam etiam ex officio procedi, et inquiri, condignisque suppliciis affici debeat.

« § 12. Pœnis aliis a jure statutis, ac per alias constitutiones Apostolicas, aut propria cujusvis ordinis, congregationis, monasterii, domus aut loci statuta, vel consuetudines contra personas aliquas præmissorum committentes, forsitan decretis, et inflictis, nihilominus in suo robore permansuris.

« § 13. Quocirca universis et singulis modernis, et pro tempore existentibus locorum ordinariis, eorumque vicariis et officialibus, nec non quorumcunque ordinum, prioratum, monasteriorum et domorum superioribus, etiam generalibus seu provincialibus, cæterisque, ad quos spectat, per Apostolica scripta mandamus, quatenus ipsi, et eorum singuli, quantum ad eos pertinet, curent omni studio, diligentia, auctoritate et vigilantia, præsentem constitutionem firmiter, et inviolate observari, et contra inobedientes, vel transgressores condignis pœnis animadverti; eosdem inobedientes, nec non

contradictores quoslibet, et rebelles per opportuna juris et facti remedia, appellatione postposita, compescendo, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii sæcularis.

« § 14. Non obstantibus constitutionibus, etc.

« § 15. Volumus autem, ut præsentis litteræ in valvis Sancti Joannis Lateranen. et Principis apostolorum de Urbe basilicarum, et in acie campi Floræ publicentur, affixis inibi earum exemplis, et dimissis; quodque earum exempla, seu illarum compendia in libris quorumcunque statutorum prædictorum monasteriorum, prioratum, collegiorum, domorum, ordinum et congregationum (quoad moniales in vernaculum, et vulgarem cujusque regionis sermonem versa), et a loci ordinario, qui id quamprimum fieri curet, subscripta inserantur, et saltem quotannis in capitulis, sive congregationibus cujusque earum alta et intelligibili voce legantur; et nihilominus post sexaginta dies a die publicationis (ut præfertur) in Romana curia faciendæ, unumquemque citra montes; ultra montes vero, post quatuor menses perinde arcent et afficiant, ac si cuique personaliter intimatæ, et per eos juratæ fuissent.

« § 16. Quodve earum transumptis, etc.
« Nulli ergo omnino, etc.

« L. card. prodat.

« M. Vestrius Barbianus.

« A. DE ALEXIIS. »

Confirmatio et moderatio supradictæ constitutionis.

« URBANUS Papa VIII, etc.

« § 1. Nuper a congregatione nonnullorum Romanæ curiæ prælatorum coram dilecto filio nostro Antonio tituli S. Petri ad Vincula presbytero cardinali S. Onuphrii nuncupato, majori pœnitentiario, ac nostro in Alma urbe provicario in spiritualibus generalis et nostro secundum carnem fratre Germano a Nobis deputata, emanavit declaratio tenoris subsequenti, videlicet:

« Cum circa interpretationem constitutionis fel. rec. Clementis VIII, sub dat. xiv Kal. Julii, pontificatus sui anno tertio, de largitione numerum regularibus utriusque sexus interdicta, nonnullæ difficultates, et ambiguitates sint exortæ; congregatio specialiter a S. D. N. Urbano divina Providentia Papa VIII, coram eminentissimo cardinali S. Onuphrii majori pœnitentiario, ac Urbis provicario deputata, auctoritate sibi attributa declaravit, et declarat, munera a religiosis utriusque sexus tribui posse ex causis gratitudinis, conciliationis, benevolentie, ejusque conservationis erga ipsam religionem vel conventum, aliisve causis ex sui natura actum virtutis et meriti continentibus, modeste tamen, ac discrete, et dummodo id non fiat nisi de superiorum localium licentia, ac etiam cum consensu majoris

partis conventus, si talis consensus de jure, vel ex constitutionibus, seu consuetudinibus cujusque religionis respective, in hujusmodi casibus requiratur; consensum vero conventus in § 2, ejusdem constitutionis ad leviora esculenta, seu ad devotionem et religiositatem pertinentia munuscula largienda, etc., requisitum, intelligi debere de consensu alias de jure requisito, et ubi concurrat ambitionis suspicio, qua cessante, nec in his requiri licentiam superiorum in scriptis in § 4, ejusdem bullæ requisitam, sed sufficere licentiam, etiam oretenus eisdem concessam, declarat; comessiones autem, comotationes et convivia, in excipiendis præsertim benefactoribus, protectoribus, vel ordinariis honorifice et laute; de quibus in § 5 et 6, ejusdem constitutionis, censi tantummodo prohibita, si decentiæ status regularis adversentur; restitutionem vero receptorum conventibus faciendam, de qua in § 10, ibidem cautum est, intelligi debere de conventibus, ad quos data seu missa de jure pertinent, si id commode fieri potest, alias conventui ejusdem religionis viciniore loco, ubi petita fuit absolutio, restituantur; insuper eadem facultate sibi tributa, omnes qui hucusque adversus supradictæ constitutionis capitula hic moderata largiti fuerunt vel receperunt, a pœnis quibuscunque in eadem constitutione inflictis et incurtis posse et debere a propriis confessariis absolvi in foro conscientie, etiam non facta prius hujusmodi rerum donatarum seu datarum restitutione; quoad eos, vero qui præter modum prædictum graviore religionis detrimento largiendo vel recipiendo transgressi sunt, sed ob inopiam restituere nequeunt, eadem Sanctitas concedit majori pœnitentiario, ut de præteritis usque ad diem datæ præsentium in foro conscientie absolvat, dispenset et condonet, seu absolvi, dispensari et condonari mandet, prout in Domino magis expedire judicaverit.

« § 2. Et ne prædictæ Clementis VIII, constitutionis memoria dilabatur, superiores locales cujuscunque monasterii, conventus, domus ac collegii regularis, sub pœna privationis officii, vocisque activæ et passivæ ipso jure incurrenda, efficere teneantur, ut in perpetuum singulis annis mense Januario, non solum prædicta constitutio (quam in reliquis ejus partibus eadem Sanctitas omnino observari jubet, et quatenus opus sit, innovat (quemcunque prætensum non usum, aut prætensum usum, seu prætensam consuetudinem damnando et irritando), verum etiam hoc decretum in aliqua publica congregatione, vel saltem in publica mensa perlegatur; omnibus tam ecclesiasticis personis, etiam regularibus, quam laicis cuiuscunque sint ordinis, conditionis, gradus ac dignitatis, etiam speciali nota dignis, et qui sub generali dispositione non comprehenderentur, prædictam Clementis constitutionem contra præsentis decreti tenorem declarandi, vel interpretandi facultate penitus interdicta, super quibus sanctissimus

mandavit expediri breve datum Romæ die decima quinta Septembris 1640.

« § 3. Quapropter, ut præmissa firmiter subsistant, et inviolabiliter observentur, quantum cum Domino possumus, providere volentes, motu proprio, et ex certa scientia, ac matura deliberatione Nostris, deque Apostolicæ potestatis plenitudine, declarationem præinsertam cum omnibus, et singulis in ea contentis tenore præsentium perpetuo confirmamus et approbamus, illique inviolabilis Apostolicæ firmitatis robur adjicimus, ac omnes, et singulos, tam juris quam facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, supplementis, illaque inviolabiliter ab omnibus, ad quos spectat et spectabit in futurum, observari.

« § 4. Sicque, et non aliter, etc.

« § 5. Non obstantibus, etc.

« Datum Romæ, apud Sanctam Mariam Majorem sub annulo Piscatoris, die xvi Octobris 1640, Pontificatus nostri anno decimo octavo.

« M. A. MARALDUS. »

(68. Recipientes munera a regularibus contra præscriptum dictarum constitutionum Clementis et Urbani VIII, quicumque sint, sive regulares, sive sæculares, quacunque dignitate vel superioritate præditi, in neutro foro absolvi possunt ante factam restitutionem, ut patet in d. constitutione Clementis VIII, § 9. (69. Et si munus excedat summam scutorum decem, neque possunt absolvi a summo pœnitentiario, prout patet ex novissima const. Innocentii XII, declaratoria facultatis cardinalis pœnitentiarii, emanata tertio Nonas Septembris 1692, incip. *Romanus Pontifex*, in qua § 17, sic expresse habetur: « Munera a regularibus contra recolend. mem. Clementis Papæ VIII, pariter prædecessoris Nostris anno Incarnationis præfatæ 1395, tertio decimo Kalendarum Julii editam constitutionem ultra valorem decem scutorum monetæ recipientes, exceptis rerum medicinalium, seu devotionis muneribus, ante factam restitutionem non absolvat nec mandet absolvi. Infra vero prædictum valorem, non nisi facta arbitrio ipsius majoris pœnitentiarii, seu per eum eligendi confessarii elemosyna, quæ in beneficium religionis seu conventus, cui de jure faciendæ esset restitutio, si caute fieri potest, erogetur, absolvat seu mandet absolvi. » Vide infra num. 128.

(70. Regulares non possunt uti libellis, nisi servata forma dictæ constitutionis Clementis VIII; sic declaravit sac. congregat. Episcop., in *Florentina*, 21 Julii 1690, ad relationem claræ mem. cardinalis Petrucci; apud Monacell., loc. cit., num. 7.

(71. Quoad ea quæ concernunt regulares assumptos, ad episcopatum. Vide verb. Episcopus, art. 7.

(72. Assignatur tempus, quo a regularibus legendæ sunt variæ constitutiones Apostolicæ, et decreta sacrarum Congregationum sub pœna privationis officii, vocisque activæ et passivæ ipso facto a superioribus in-

currenda, ut notat Lantusca, in *Theatr. Reg.*, verb. *Decreta*, n. 2.

Mense igitur Januario,

Legi debent constitutiones Clementis VIII, incip., *Religiosæ congregationis*, et Urb. VIII, incip. *Nuper a congregatione* de largitione munerum. Sic statuitur in constitut. Urb. VIII, incip. *Nuper*, § 2.

Kalendis Martii,

Legi debet decretum spectans ad Sanct. Officium Alexandri VII jussu editum incip. *Licet alias*. Sic statuitur in ipsa constitutione, § 5, ubi mandatur, quod legatur una cum aliis decretis et constitutionibus Apostolicis ad S. Officium Inquisitionis adversus hæreticam pravitate pertinentibus quotannis legi juxta decretum Urbani VIII, incip. *Sanctissimus Dominus*.

Feria sexta post Octavam corporis Christi, et feria secunda post primam Dominicam Adventus; vel infra terminum unius mensis immediate subsequentis, juxta decret. sacræ congregationis Regular. ad instantiam procuratoris generalis congregationis Lateranensis editum die 16 April. 1630: vel infra terminum decem dierum immediate subsequentium, juxta decretum ejusdem sacræ congregat. Regular. ad instantiam procuratoris generalis ordinis Eremitarum S. Augustini editum die 21 Maii 1638,

Legi debent decreta sacræ congregationis Concilii de celebratione missarum, incip. *Nuper a congregatione*.

Feria sexta post octavam Assumptionis B. M. V. vel per totum residuum mensis Augusti, juxta decretum sacræ congregationis S. Inquisitionis ad instantiam procuratoris generalis congregationis Lateranensis editum die 11 Febr. 1638,

Legi debet sub pœnis privationis officii, vocisque activæ et passivæ ipso facto incurrendis, atque aliis Suae Sanctitatis arbitrio infligendis, etc., Decretum sacræ congregationis sancti Officii jussu Urbani VIII editum de observantia constitutionum Apostolicarum ad sanctum officium pertinentium, incip. *Sanctissimus Dominus*.

Diebus a superiore assignandis, bis quotannis,

Legi debent sub pœnis privationis officiorum, et vocis activæ et passivæ, decreta generalia Clementis VIII pro reformatione regularium, incip. *Nullus omnino*; et decreta sacræ congregationis Concil. Urbani VIII jussu edita de regularibus apostatis et ejectis, incip. *Sacra congregatio*, una cum decreto ejusdem sacræ congregationis Innocentii XII jussu edito, moderatorio, et incorrigibilium respective innovatorio incip. *Instantibus procuratoribus*.

Item bis quotannis diebus a superiore assignandis,

Legi debent decreta Clementis VIII, super receptione, educatione et professione novitiorum, quorum primum, incip. *Regularis disciplina*; secundum, incip. *Sanctissimus in Christo*; tertium, item incip. *San-*

ctissimus in Christo Pater; quartum, item, incip. *Sanctissimus in Christo Pater*; quintum, incip. *Cum ad regularem disciplinam*.

Item in quolibet generali vel provinciali capitulo, congregatione, capitulari congressu, diæta, etc., sub pœnis privationis officii, vocisque activæ et passivæ ipso facto incurrendis,

Legi debet decretum sacræ congregationis S. Officii Urbani VIII jussu editum de observantia constitutionum Apostolicarum et decretorum ad sanctum Officium pertinentium incip. *Sanctissimus Dominus*. Item sub iisdem pœnis legi debet saltem semel singulis annis Kalendis Martii in publica mensa, vel alias in capitulo ad hoc specialiter convocato una cum aliis decretis et constitutionibus Apostolicis ad S. Officium Inquisitionis adversus hæreticam pravitatem quotannis legi solitis, juxta dictum decretum Urbani VIII, incip. *Sanctissimus Dominus*.

Item sexto quoque mense in conventibus recollectionis et novitiatu pro nostratibus, legi debet decretum Innocentii XI, incip. *Pro meliori novitiorum*.

Item pro nostratibus bis saltem in singulis annis, sub pœna destitutionis superiorum localium ipso facto incurrenda,

Legi debet constitutio pro restituendo ac conservando candore regularis disciplinæ, edita ab Urbano VIII, die 1 Junii 1640, et incip. *Militantis Ecclesiæ*.

(73. Regulares utriusque sexus tenentur ad observantiam regulæ secundum primævam institutionem; textu expresso in concilio Tridentino, sess. xxv. *De regularibus*, n. 1, cap. *Cum causam* 27, De election., cap. *Ad nostram* 4, De appellat., cap. *Super eo* 9, et cap. *Ex part.* 29, De regularibus, cap. *Recolentes* 3, et cap. *Ea quæ* 8, De statu monachor. Quamvis enim controvertant doctores, an si reducatur religio, seu monasterium, ad primum regulæ rigorem, pristinaque severitate, teneantur regulares inibi professio ad illam reformationem, possintque ad illam servandam compelli; et Olttrad., consil. 96, et alii alii tenuerint, non posse præcise compelli; tamen contraria opinio est. *Communis per jura citata*, et eam tenent Innocentius in cit. cap. *Super eo* 9, De regularibus, et ibi Joannes Andreas, Butrius, cardinal. et abbas plene in cap. *Ad nostram* 3, De appellationibus, n. 4; et ibi late Felinus, n. 4 et 5; Decius, n. 5 et 6; Præpositus, n. 9; Butrius, in cap. *Cum causam* 27, De elect., n. 14 et 15, ubi sic expresse dicit: « Non excusantur intrantes religionem collapsam, si ipsam profiterentur, licet tempore, quo profiterentur, non sit ibi observantia, si regulam ad unguem non servant, et sic videtur quod omnes monachi vadant ad domum diaboli. » Et ibidem Joann. de Anania, n. 4, dicens: « Nota textum (et servent regulam), qui probat, quod non excusatur ille, qui intrat religionem collapsam, in qua regula non servatur ad unguem si illam profiteretur, et sic videtur

secundum dominum Antonium, quod hodie omnes monachi vadant ad domum diaboli. » Et sequitur Fagnan., *ibid.*, n. 33, et in c. *Ne innitatis* 5, De constitutionibus, n. 326, et in c. *Recolentes* 3, De statu monachorum, a n. 4 ad 7; Donatus, *Prax. rerum regularium*, tom. IV, tract. 13, q. 5 per tot. et alii passim, quam sententiam uti veram et communem amplexa est Rota, decis. 216, part. II, divers. per tot. et præsertim n. 7 et seq., et probavit sac. congreg. Concilii; apud Fagnan., in cit. cap. *Recolentes* 3, De statu monachor., n. 7, ubi censuit posse superiores regularium inducere reformationem juxta ipsorum instituta, si eorum monasteria sint relaxata et regula collapsa, et ad illam omnes obligare, ut colligitur ex cit. cap. 1, sess. xxv. *De regularibus*.

(74. Et ratio est, quia religiosi per professionem renuntiarunt propriæ voluntati, cum non amplius habeant velle, nec nolle, textu expresso, in cap. *Si religiosus* 27, De election. in 6, cap. *Religiosus* 2, De testament. etiam in 6, cap. *Religiosi* 5, De sepulturis, item in 6, cap. *Non dicatis* 11, caus. 11, q. 1, et ut recte dicunt Summa Asten., tit. 47, *De regularibus*, art. 3, in 7, quæst.; Fagnan., loc. cit., n. 6, et alii.

(75. Profitentes profitentur regulam, non consuetudinem et relaxationem, imo ad id expressam faciunt protestationem, adeoque ad regulæ observantiam compelli possunt a superioribus, non obstante contraria consuetudine et inducta relaxatione.

(76. Et tanto magis hoc potest fieri a Summo Pontifice. Regularibus enim nefas esset reluctari Papæ reformationem inducenti; unde miratur, et recte conqueritur Fagnanus, in cit. c. *Ne innitatis* 5, De constitutionibus, n. 326, quod quidam regulares, audita opinione, quam nonnulli auctores probabilem dicunt, quod Summus Pontifex non possit regularibus ad præscriptum Regulæ reformationem indicare præter consuetudinem, quæ in religione vigeat tempore professionis emissæ, ausi sint debitam mandatis Apostolicis obedientiam denegare, cum talis opinio sit manifeste falsa, et contra c. *Cum causam* 27, De elect.; c. *Ad nostram* 3, De appell.; cap. *Super eo* 9, et cap. *Ex part.* 29, De regularibus; c. *Recolentes* 3, et cap. *Ea quæ* 8, De statu monachor., et expresse contra conc. Trid. cit., cap. 1, sess. xxv. *De regularibus*, et contra communem doctorum.

(77. Imo Papa potest indicare religiosus etiam strictiorem vitam, quam regula exigat, ut per doctores in cit. cap. *Super eo* 9, De regularibus, etc. *Ad nostram* 3, De appellat., et Fagnan. expresse in cit. cap. *Recolentes* 3, De statu monachor., n. 7, sicut de facto Bonifacius VIII, indixit universis monialibus clausuram perpetuam, ut in cap. *Periculoso unic.*, De statu regularium in 6, innovato a concilio Trid., in cap. 5, sess. xxiv. *De regularibus*. Et S. Pius V, in constitut. incip. *Decori*, ad eam clausuræ legem astrinxit etiam sanctimoniales illas, quæ ex fundatione religionis seu monaste-